

PUNT DE VISTA

El Punt Avui expressa la seva opinió únicament en els editorials. Els articles firmats exposen les opinions dels seus autors.

Conselldelectors:
Feu-nos arribar les opinions, els suggeriments i les consultes que desitgeu sobre el nostre projecte editorial i els nostres productes a conselldelectors@elpuntavui.cat. Tots els contactes rebran resposta de la direcció.

De set en set

Marina Llansana Rosich

Quan el mal ve d'Almansa

Ja fa deu anys que Francisco Camps va obligar a apagar els repetidors de TV3 i IB3 al País Valencià, i des d'aleshores la lluita dels valencians ha estat exemplar... i força solitària. Han hagut de fer-se càrrec de moltes milionàries a Acció Cultural del País Valencià per mantenir els repetidors, han sortit a manifestar-se i no han parat de lluitar durant aquesta dècada. Des del Principat, fatigats per haver de plantejar tantes batalles en tants fronts, no hem sabut fer-los costat ni plantar cara com caldria a aquesta fragmentació de la llengua. Avui és 25 d'abril, data emblemàtica al País Valencià, que commemora la derrota de la batalla d'Almansa del 1707, a la guerra de Successió. La desfeta d'Almansa va portar la derogació de les institucions d'autogovern i la pèrdua de tots els furs. Justament va ser un 25 d'abril que Joan Fuster des de Castelló va llançar un crit que va esdevenir emblema: "O ens recobrem en la nostra unitat o serem destruïts com a poble." I que hi hagi reciprocitat dels mitjans públics a l'espai català és clau per recobrar aquesta unitat. Un dels objectius fundacionals de TV3 és impulsar la normalització del català, i no està complint l'objectiu si no arriba a la meitat del territori de parla catalana. No deixem la decisió només en mans de Madrid o del govern valencià de torn, massa espantat per la reacció de l'anticatalanisme. Posem-ho a l'agenda política, reclamem també rebre la radiotelevisió valenciana, defensem l'espai català de comunicació. No ens en quedem al marge perquè, com diu la dita, quan el mal ve d'Almansa (o de Madrid), a tots alcança.

EDITORIAL

Sentència històrica als Estats Units

■ La sentència de culpabilitat contra el policia blanc dels Estats Units que va asfixiar fins a la mort un detingut negre era lògica, fins i tot inevitable, després que les imatges enregistrades en directe donessin la volta al món descrivint sense matisos possibles la gravetat dels fets. Però els Estats Units arrosseguen un llarg historial de fets similars que han acabat amb la impunitat dels agressors, per això la resolució del tribunal resulta tan insòlita com reconfortant. Dereck Chauvin, que va mantenir el genoll criminal sobre el coll de George Floyd fins a matar-lo, tenia massa elements en contra per sortir indemne del procés. No només el vídeo que l'incriminava, sinó tam-

bé la pressió social que han provocat les massives manifestacions de protesta a l'entorn del moviment 'Black Lives Matter'. També hi han pesat la successió d'actes semblants que s'han produït des d'aleshores, fins i tot durant la mateixa celebració del judici, trasbalsada per la mort d'un altre ciutadà de raça negra causada per la policia, en aquest cas un menor que tenia les mans alçades quan va rebre un tret al pit. L'ambient d'indignació general en contra de l'acusat va dur el mateix cap de la policia a censurar la seva actitud, circumstància extraordinària en un cos tan endogàmic i gens donat a l'autocrítica. Fins aquí es pot considerar que es tracta d'una sentència històrica que

ha situat la balança de la justícia en l'equilibri necessari i que li pot costar més de setanta anys de presó a l'acusat quan sigui ferma. Però tot això es quedarà a mig camí si no serveix per abordar dos debats pendents en la societat nord-americana. En primer lloc, la laxitud dels protocols d'intervenció dels agents, que massa fàcilment troben justificació per desenfundar l'arma, sobretot quan els sospitosos no són de raça blanca. I en segon lloc, un tema recurrent que l'actual president, Joe Biden, vol afrontar: la limitació de la venda d'armes automàtiques. Massa armes i massa facilitat per adquirir-les a les botigues en una societat que no hi renunciarà fàcilment.

La foto

La Big Band del Conservatori de Música de Girona assaja ahir al matí a la plaça dels Jurats de la ciutat, poc abans del concert que hi va oferir ■ MIQUEL RIERA

La frase del dia

Fernando Grande-Marlaska

MINISTRE DE L'INTERIOR ESPANYOL

“Hem d'entendre d'una vegada que no hi ha delictes d'odi sense discurs de l'odi”

Keep calm

Quan vaig buscar traduccions a l'anglès de llibres catalans a Londres, a finals dels anys 70, en vaig trobar exactament un, en una biblioteca: *The Pigeon Girl* (o sigui, *La plaça del Diamant*), traduït el 1967. Quan vaig trucar als de l'editorial per animar-los a reeditar-lo, no van poder trobar-ne ni un sol exemplar a les seves pròpies oficines. Des d'aleshores, no va sortir gairebé res traduït fins al 1984, quan David Rosenthal va convèncer una editorial nord-americana que publicés la seva versió de *Tirant lo Blanc*, que es va convertir en un èxit de vendes a les dues bandes de l'Atlàntic. Rosenthal va continuar tradu-

L'eclosió

Matthew Tree

int del català (Rodoreda, Caterina Albert...) fins a la seva tràgica mort de càncer als 47 anys, el 1992. Després va haver-hi una altra travessia del desert que va acabar definitivament a principis d'aquest segle, quan el traductor veterà Peter Bush, ja molt conegut per les seves traduccions del castellà, va començar a treure un ventall amplíssim de títols: Monzó, Moliner, Pla, El Hachmi, Bertrana, Solana... A la mateixa època, l'editor anglès Francis Boutle, fascinat pels idiomes més aviat petits (bretó, maltès, romaní...) va publicar nou títols d'autors catalans (Dolors Miquel, Ponç Pons, Marçal, Arderiu, Sampere...).

Però potser el projecte editorial més potent fins a la data és Fum d'Estampa, muntat el 2020 a Londres per l'anglès Douglas Suttle i el seu equip. Publiquen sis títols l'any –en plena pandèmia–, des de Jordi Llavina fins a Narcís Oller passant per Montserrat Roig. Els seus llibres són ressenyats amb regularitat per blogs literaris i diaris de prestigi i així mateix es venen prou bé. Això sí, potser algú hauria d'avisar en Suttle que la seva insistència a publicar *només* llibres escrits en català farà que segons quins partits i personatges de l'altiplà el qualificaran, tard o d'hora però inevitablement, de supremacista. Pel cap baix.